

ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΒΡΕΦΩΝ ΚΑΙ ΝΗΠΙΩΝ

Μέλη ομάδας: Αγραφιώτη Ιωάννα, Αργυροπούλου Κωνσταντίνα,
Γεωργοπούλου Βασιλική, Κακούρη Κατερίνα, Κιουτουκτσή Κατερίνα, Ντάικο
Ναταλία, Πετρίδου Βασιλική, Τσιρώνη Μαρία.

Θέμα εργασίας: Το παιδί που διεκδικεί.

Ερώτηση της παιδαγωγού: Το πρόβλημα που παρουσιάστηκε είναι πως ένα παιδί στον παιδικό σταθμό, ο Κ., διεκδικεί τα παιχνίδια από τα υπόλοιπα παιδιά με αποτέλεσμα να έρχεται σε σύγκρουση μαζί τους. Όταν βλέπει ότι τα παιδιά κλαίνε, πηγαίνει να τα παρηγορήσει. Η ερώτησή μας είναι ποια είναι η συμπεριφορά του Κωνσταντίνου όσον αφορά της σύγκρουσής του με τα άλλα παιδιά.

Ερωτήσεις της παρατήρησης:

- Τί έκανε ο Κ. πριν τη σύγκρουση με τα παιδιά;
- Τί, πώς και από ποιόν διεκδικεί;
- Ποία είναι η λύση της σύγκρουσης ως προς τον Κ., το άλλο παιδί και αν παρενέβη η παιδαγωγός;

Τύπος σχέρας: Ατομική-Επεισοδιακή

Το παιδί που διεκδικεί

Όνομα: Κ.

Ηλικία: 2 ετών

Καταγραφή Ημέρα Ωρα	Τι έκανε πριν τη σύγκρουση;			Τι κάνει; Διεκδικεί			Συνέχεια και λύση σύγκρουσης ως προς.			
	Μόνος του	Με άλλους	Με παιχνίδι	Χωρίς παιχνίδι	Τί	Πώς	Από ποιόν	Τον Κ.	Το άλλο παιδί	Την παιδ/γό
Τρίτη 15/01/19 9:00-9:30 π.μ	X			X	Αυτο-κίνητο	Τραβώντας	Στ.	Το επέστρεψε	Έκλαιγε	Δεν επενέβη
Τρίτη 22/01/19 9:30-10:00 π.μ	X			X	Παιχνίδι/Βιβλίο	Τραβώντας	Ελ. Αθ.	Το επέστρεψε		Δεν επενέβη
Σύνολο										

Αποτελέσματα

Συμπέρασμα

Παρατηρώντας την συμπεριφορά του Κ., φτάσαμε στο συμπέρασμα ότι η αντίδρασή του αυτή δεν επηρεάζεται από το άτομο ή το παιχνίδι που έχει το κάθε παιδί και είναι πιθανώς απόρροια της ανάγκης του για προσοχή. Η ανάγκη του να επιστρέψει το παιχνίδι στα παιδιά μεταφράζεται ως φόβος να μην τον μαλώσει η παιδαγωγός. Η συγκεκριμένη συμπεριφορά, παρατηρείται γενικά σε παιδιά προσχολικής ηλικίας, γι' αυτό και στις άλλες περιπτώσεις κάθε παιδί παρουσιάζει μία παρόμοια αντίδραση. Η συμπεριφορά αυτή μπορεί να μην εξαρτάται από δευτερεύοντες παράγοντες, παρά μόνο από την παρόρμηση του ίδιου του παιδιού, αφού δεν είναι ακόμα ικανό να αντιληφθεί τη σοβαρότητα των πράξεων του.

Εργασία Εργαστηρίου

Όνοματεπώνυμο: Βάσιου Φρειδερίκη (17056)
Παλυβά Χριστίνα-Άννα (17054)
Παπαδοπούλου Δέσποινα (17064)
Πιστάλη Γεωργία (17020)
Πιστικού Ελένη-Μαργαρίτα (17124)
Χαμπάκη Ζωή-Αναστασία (17080)

Θέμα: Πρωινή υποδοχή των παιδιών στον παιδικό σταθμό.

Αποφασίσαμε να παρατηρήσουμε τα παιδιά την ώρα της υποδοχής, διότι είδαμε ότι πολλά παιδιά κλαίνε κατά την διάρκεια της.

Ερώτηση της παιδαγωγού : Πώς γίνεται η υποδοχή των παιδιών στον παιδικό σταθμό, ανάλογα με την ηλικία τους, τα πρώτα 30 λεπτά;

Ερωτήσεις της παρατήρησης :

- Όνομα παιδιού.
- Τί κάνει; -Κλαίει; -Δεν κλαίει;
- Για πόσο; -Χρονικό όριο
- Αντίδραση παιδαγωγού. –Αγκαλιά –Αποδοκιμασία –Ενθάρρυνση
- Αντίδραση παιδιού. –Συνεχίζει να κλαίει –Σταματάει
–Διαντιδρά με την παιδαγωγό
- Τί έγινε μετά; -Εντάχθηκε στην ομάδα –Συνεχίζει να κλαίει
–Παίζει μόνο του –Διαντιδρά με την παιδαγωγό.

Σχάρα παρατήρησης:

Ο τύπος σχάρας που επιλέξαμε να εφαρμόσουμε είναι Ατομική Επεισοδιακή.

Ακολουθεί η σχάρα παρατήρησης, δύο ημερών, σε οριζόντιο μεταβολισμό χαρτιού.

Πρωινή Υποδοχή των παιδιών στο παιδικό σταθμό

Ηλικία παιδιών: 8 μηνών – 4 ετών

Ημερομηνία καταγραφής: Πέμπτη 10/01/2019

Ωρα: 9:00 π.μ.

Αριθμός παιδιών στη τάξη: 16 ανα σταθμό

Αριθμός ενηλίκων στο χώρο: 3 ανα σταθμό

Χώρος: Στη τάξη του σταθμού

Όνομα παιδιού	Τί κάνει;		Για πόσο;	Αντίδραση παιδαγωγού			Αντίδραση παιδιού			Τι έγινε μετά;			
	Κλαίει;	Δεν κλαίει;		Χρονικό όριο	Αγκαλιά	Αποδοκιμασία	Ενθάρυνση	Συνεχίζει να κλαίει	Σταματάει	Διαντιδρά με την παιδαγωγό	Εντάχθηκε στην ομάδα	Συνεχίζει να κλαίει	Παίζει μόνο του

Συνολικά:

Συγκριτικά με τους παιδικούς σταθμούς της κάθε φοιτήτριας και ασχέτως ειδικών πληροφοριών, παρατηρήθηκε ότι οι περισσότεροι παιδαγωγοί επιλέγουν απλά να ενθαρρύνουν τα παιδιά, ώστε να τα βοηθήσουν να προσαρμοστούν. Ακόμη παρατηρήθηκε ότι τα πρώτα δέκα λεπτά παρουσίας στον παιδικό σταθμό, υπάρχει, μεγάλο ποσοστό παιδιών που κλαίει. Τέλος, τα παιδιά στο δεύτερο δεκάλεπτο της ώρας προσαρμόζονται τελικώς, δεν κλαίνε πια και εντάσσονται στην ομάδα ή παίζουν μόνα τους.

Με βάση όλα αυτά προτείνουμε ως ομάδα λύσεις βελτίωσης για την μείωση του κλάμματος των παιδιών κατά την πρωινή υποδοχή. Μερικές από τις λύσεις είναι οι ακόλουθες:

- Να υπάρχει σωματική επαφή απο την παιδαγωγό προς το παιδί κατά τον πρωϊνό αποχωρισμό.
- Οι γονείς να έχουν εξηγήσει, και να συνεχίζουν να εξηγούν, στο παιδί την διαδικασία που θα ακολουθήσουν πριν το σχολείο και μετά. Να του υπενθυμίζουν οτι θα γυρίσουν να το πάρουν απο το σχολείο και οτι θα παίξει και το αγαπάνε.
- Να δημιουργηθεί μία δραστηριότητα ειδική για την ώρα υποδοχής. Για παράδειγμα ένας ιδιαίτερος χαιρετισμός με την παιδαγωγό, ξεχωριστός για κάθε παιδί, ή κάτι μουσικοκινητικό.

Εργασία για το εργαστήριο Συστηματικής Παρατήρησης Βρεφών και Νηπίων

Μέλη ομάδας:

Δέσικα Ευγενία
Μιχαήλ Κρυστάλ
Πάγια Κριστιάνα
Πεκρίδη Σοφία
Πρίφτη Λαμπρινή
Σέρμπου Ηλιάννα

Θέμα: Αγκαλιά

Ερώτηση της παιδαγωγού: Πώς επιδρά η αγκαλιά σε ένα συναισθηματικά φορτισμένο παιδί;

Ερωτήσεις της παρατήρησης:

- Ποιό από τα παιδιά;
- Τι είχε γίνει πριν;
- Ποιό συναίσθημα το κατακλύζει;
- Πώς ήταν η παρέμβαση (αγκαλιά) της παιδαγωγού;
- Τι επίδραση είχε η αγκαλιά στο παιδί ;

Η σχάρα (ομαδική επεισοδιακή)

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΒΡΕΦΩΝ ΚΑΙ ΝΗΠΙΩΝ (ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ)

ΘΕΜΑ : Πώς επιδρά η αγκαλιά σε ένα συναισθηματικά φορτισμένο παιδί;

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ & ΩΡΑ :

ΧΡΟΝΙΚΗ ΣΤΙΓΜΗ ΣΤΟ ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ :

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΙΔΙΩΝ :

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΩΝ :

ΠΟΙΟ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ;	ΤΙ ΕΙΧΕ ΓΙΝΕΙ ;			ΠΟΙΟ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ ΤΟ ΚΑΤΑΚΛΥΖΕΙ ;			ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (ΑΓΚΑΛΙΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΥ) ;		ΤΙ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΕΙΧΕ ;	
	ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ	ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΜΕ ΕΝΗΛΙΚΑ	ΕΧΕΙ ΚΑΠΟΙΑ ΑΝΑΓΚΗ	ΘΥΜΟΣ	ΣΤΕΝΑΧΩΡΙΑ	ΑΓΧΟΣ – ΑΝΗΣΥΧΙΑ	ΑΠΟΤΟΜΑ	ΟΜΑΛΑ	ΗΡΕΜΗΣΕ	ΔΕΝ ΗΡΕΜΗΣΕ

• Συνολικά αποτελέσματα

Προεργασία

Ξεκινήσαμε την έρευνά μας σκεπτόμενες ένα θέμα που μας απασχολεί και που θα μας απασχολήσει και στην πορεία μας ως παιδαγωγοί, το θέμα της αγκαλιάς. Η πρώτη μας απορία ήταν «Γίνονται αγκαλιές στους παιδικούς σταθμούς;», μια έρευνα όμως με αυτό το ερώτημα δεν θα μας βοηθούσε να βελτιώσουμε την πρακτική μας, οπότε επιλέξαμε να επικεντρωθούμε σε ένα ερώτημα που θα μπορούσαμε να ερευνήσουμε εις βάθος και θα μας έδινε ένα αποτέλεσμα ορατό και καταλήξαμε στο «Πώς επιδρά η αγκαλιά σε ένα συναισθηματικά φορτισμένο παιδί;». Το ερώτημα αυτό θεωρήσαμε ότι από την μία θα μας έδινε τη δυνατότητα και να παρατηρήσουμε γενικά το θέμα των αγκαλιών και την συχνότητα τους (περισσότερο επιδερμικά) και από την άλλη την σημασία και την επίδραση τους σε ένα παιδί θυμωμένο, στεναχωρημένο ή ανήσυχο.

Φτιάχνοντας την σχάρα

Για να μπορέσουμε να ξεκινήσουμε την παρατήρηση πήραμε ως δεδομένη την παρέμβαση της παιδαγωγού, το ότι δίνεται αγκαλιά δηλαδή, και αναλύσαμε αν αυτή η παρέμβαση γινόταν ομαλά ή απότομα. Θεωρήσαμε σημαντικό να μην αρκεστούμε μόνο στο τι ένιωσε το παιδί (θυμό, στεναχώρια ή άγχος/ανησυχία) αλλά να ψάξουμε την πηγή του αρνητικού συναισθήματος, δηλαδή στο τι έγινε πριν (σύγκρουση με άλλο παιδί, σύγκρουση με ενήλικα ή ύπαρξη κάποιας ανάγκης). Τέλος, θέλαμε να μελετήσουμε και την επίδραση που είχε η αγκαλιά στο παιδί (ηρέμησε ή δεν ηρέμησε).

Συμπεράσματα από την ανάλυση της σχάρας

Έπειτα από όσες παρατηρήσεις καταφέραμε να κάνουμε, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι ναι μεν μια αγκαλιά μπορεί σίγουρα να συμβάλλει θετικά αλλά μόνο η αγκαλιά, ως κράτημα του παιδιού, δεν φτάνει.

Απ' όσα είδαμε από τις σχάρες μας, υπάρχουν περιπτώσεις που:

- το παιδί ηρεμεί απλά,
- το παιδί ηρεμεί επειδή η αγκαλιά έχει διάρκεια
  - το παιδί ηρεμεί αφού του δοθεί κάποιο παιχνίδι ή του δοθεί κάποια υπόσχεση («θα σου δώσω καραμέλα»)
  - το παιδί δεν ηρεμεί απλά,
  - το παιδί δεν ηρεμεί επειδή η αγκαλιά είναι απότομη και σύντομη
  - το παιδί δεν ηρεμεί γιατί δεν υπάρχει σταθερότητα (είτε στο περιβάλλον είτε από την παιδαγωγό)

Είδαμε δηλαδή ότι γενικά στην επίδραση της αγκαλιάς, είτε ηρεμεί το παιδί είτε δεν ηρεμεί, μπορεί να συμβάλλει η σχέση που έχει αναπτύξει το παιδί με την παιδαγωγό, η διάρκεια της αγκαλιάς, η ποιότητα της (ομαλή και γλυκιά ή απότομη και άγρια), και αυτό που ακολουθεί μετά την αγκαλιά (ομιλία, παιχνίδι, υπόσχεση κτλ.)

Πιθανές ιδέες βελτίωσης

Για να έχουμε ένα αποτέλεσμα σωστό, το ιδανικό για εμάς θα ήταν να έχουμε αρχικά περισσότερο χρόνο για να γίνει παραπάνω μελέτη και να μαζέψουμε περισσότερο υλικό. Επιπλέον αυτό που αντιληφθήκαμε στο τέλος ήταν ότι θα μπορούσαμε να

βελτιώσουμε την έρευνα μας, φτιάχνοντας μια νέα σχάρα και προσθέτοντας δυο νέες κολώνες, με δυο νέες ερωτήσεις στις ερωτήσεις της παρατήρησης, για :

1) Την «Διάρκεια αγκαλιάς (είχε διάρκεια ή ήταν σύντομη)»

2) Και το «Τι έγινε μετά; (η παιδαγωγός του μίλησε, η παιδαγωγός του έδωσε παιχνίδι, η παιδαγωγός κάλυψε κάποια ανάγκη του παιδιού)»

Νομίζουμε ότι με αυτές τις δύο αλλαγές, η εργασία θα ήταν ολοκληρωμένη και με τα νέα αποτελέσματα που θα είχαμε εξαγάγει θα μπορούσαμε να τα χρησιμοποιούσαμε στο μέλλον και να προβαίναμε στην βελτίωση της προϋπάρχουσας κατάστασης μέσα από συνεδρίες ή συζητήσεις με τις παιδαγωγούς, για την ανάδειξη του θέματος της αγκαλιάς.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΜΑΘΗΜΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ ΒΡΕΦΩΝ ΚΑΙ ΝΗΠΙΩΝ

Δημητρακοπούλου Αγγελική

Λυμπέρη Αγγελική

Μακάρογλου Χαρίκλεια

Μαλτέζου Κωνσταντίνα

Μαντζίκου Αγγελική

Μασάνι Βικτώρια

Νικολάου Πελαγία

ΘΕΜΑ: Αυτοεξυπηρέτηση την ώρα της υγιεινής

Η ομάδα μας, εξαιτίας των διαφορετικών ηλικιών που έχει στο σύνολό της (από μηνών μέχρι 3,5 χρονών), επέλεξε το να ασχοληθεί με την αυτοεξυπηρέτηση την ώρα της υγιεινής. Στόχος μας είναι η παρατήρηση της διαφοράς και της εξέλιξης της διαδικασίας αυτής σε αυτό το εύρος των ηλικιών. Για τον παραπάνω λόγο αποφασίσαμε να ασχοληθούμε με δύο διαφορετικούς τομείς της υγιεινής.

Στα παιδιά που είναι 3 μηνών μέχρι 2 χρονών επικεντρωθήκαμε στην συμπεριφορά τους πριν και κατά την διάρκεια του αλλαγματος της πάνας. Κατά την διάρκεια της διαδικασίας αυτής τα παιδιά ή κλαίνε ή δεν κλαίνε καθόλου ή είναι ήρεμα ή προσπαθούν να σηκωθούν και να αλλάξουν θέση.

Στα παιδιά που είναι 2 μέχρι 3,5 χρονών επικεντρωθήκαμε στην συμπεριφορά τους πριν και μετά το φαγητό. Κατά την διάρκεια της διαδικασίας αυτής τα παιδιά πάνε να πλύνουν τα χέρια τους ή πλένουν τα χέρια τους με την βοήθεια της παιδαγωγού ή τρέχουν κατευθείαν για παιχνίδι ή δεν πάνε καθόλου.

«ΑΥΤΟΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ»

Ημερομηνία/Ώρα:

Δραστηριότητα:

Συνθήκες:

Ο Ν Ο Μ Μ Α	Πως συμπεριφέρονται τα παιδιά πριν το αλλαγμα;		Πως συμπεριφέρονται τα παιδιά κατά τη διάρκεια του αλλαγματος;		
	Κλαίνε	Δεν κλαίνε καθόλου	Κλαίνε	Είναι ήρεμα	Προσπαθούν να σηκωθούν, να αλλάξουν θέση κα.

«ΑΥΤΟΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ»

Ημερομηνία/Ώρα:

Δραστηριότητα:

Συνθήκες:

Ο Ν Ο Μ Μ Α	Πως συμπεριφέρονται τα παιδιά πριν το φαγητό;			Πως συμπεριφέρονται τα παιδιά μετά το φαγητό;		
	Αντίδραση-Αρνηση	Πλένουν τα χέρια τους/παίζουν με το νερό	Πλένουν τα χέρια τους με την βοήθεια της παιδαγωγού	Τρέχουν κατευθείαν για παιχνίδι	Δεν πάνε να πλύνουν τα χέρια τους	Πάνε να πλύνουν τα χέρια τους όσα είναι λερωμένα

(ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑΚΗ ΣΧΑΡΑ)

- Άλλαγμα πάνας

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Παρατηρώντας και τις 2 σχάρες διακρίνουμε ότι στην δεύτερη σχάρα τα περισσότερα παιδιά δεν κλαίει πριν το άλλαγμα της πάνας, ενώ στην πρώτη σχάρα τα περισσότερα παιδιά κλαίει. Κατά την διάρκεια του αλλαγματος της πάνας στην δεύτερη σχάρα η πλειοψηφία των παιδιών προσπαθεί να σηκωθεί και να αλλάξει θέση. Αντίθετα στην πρώτη σχάρα τα πιο πολλά παιδιά είναι ήρεμα. Συμπερασματικά παρατηρούμε ότι υπάρχει διαφορά στην συμπεριφορά των βρεφών στα δυο τμήματα, κάτι το οποίο οφείλεται στην διαφορετική προσέγγιση της κάθε παιδαγωγού.

- Υγιεινή στο φαγητό

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Παρατηρώντας και τις δυο σχάρες, φτάσαμε στο συμπέρασμα ότι η διαφορά που παρατηρείται στους δυο παιδικούς σταθμούς οφείλεται στην διαφορετική αντιμετώπιση από τους παιδαγωγούς, διότι οι παιδαγωγοί της δεύτερης σχάρας έχουν τελείως διαφορετική παιδαγωγική προσέγγιση στο θέμα της υγιεινής.

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Με βάση τις ηλικίες των παιδιών, την ιδεολογία του παιδικού σταθμού και την διαφορετική αντιμετώπιση των παιδαγωγών παρατηρούνται ποικίλες ανταποκρίσεις από τα παιδιά στο τομέα της αυτοεξυπηρέτησης.